

Referat fra møde i Udvalget for Plantegenetiske Ressourcer den 30. marts 2022

Deltagere: *Formand* Birte Boelt, Aarhus Universitet
Morten Greve Pedersen, DLF
Hanne Lakkenborg Kristensen, Aarhus Universitet
Lars Sørensen, Økologisk Landsforening
Bettina Buhl, Det Grønne Museum
Gert Poulsen, Frøsamlerne
Gerhard Deneken, Tystoftefonden
Landbrugsstyrelsen: Birgitte Lund (referent).

Afbud: Ahmed Jahoor, Nordic Seed A/S; Ea Riis, DANESPO; Kirsten Jørgensen, KU; Erik Dahl Kjær, KU; Lasse Lose, Pometet, KU; Søren Thorndahl Jørgensen, Landbrug & Fødevarer; Anne Fabricius, Dansk Gartneri; Claus Saabye Erichsen, Dakofo; Gerbrich Koudenburg, Miljøstyrelsen og Lise Lykke Steffensen, NordGen

Punkt 1. Velkommen

Formanden bød velkommen til møde i Udvalget, der denne gang blev afholdt med fysisk tilstedeværelse.

Punkt 2. Dagsorden

Dagsorden blev godkendt som følger:

- 1) Velkommen (formanden)
- 2) Godkendelse af dagsorden (formanden)
- 3) Meddelelser fra
  - a. Formanden
  - b. Landbrugsstyrelsen
  - c. Medlemmer
- 4) Proces og opstart med strategi for plantegenetiske ressourcer
- 5) Eventuelt
- 6) Næste møde

Punkt 3. Meddelelser fra

- a) Formanden

Intet under punktet.

- b) Landbrugsstyrelsen

Personale: Teamleder Mette Justesen har fået nyt job og ansættelse af ny teamleder er i proces. Enhedschef Mette Hyldebrandt-Larsen var forhindret i at deltage.

Planteaftaler: Tre forslag til Planteaftaler i 2022 er modtaget og er i proces med at blive gennemgået for det faglige og budgetmæssige indhold. Det drejer sig om:

Forslag til Planteaftale om gennemførelse af aktivitet vedr.:	Institution og projektleder	LBST forslag til beløb 2022
Udredning og kvalitetssikring af havresamlingen i NordGen	NordGen, Michael Lyngkjær	280.000,-kr.
Genetisk og morfologisk gennemgang af pæresamlingen ved Pometet	KU, Pometet, Lasse Lose	420.000,-kr.
Inventering og bevaring af gamle danske skalotteløg og vores viden om dem	AU / Frøsamlerne	300.000,-kr.

Ny arbejdsgruppe i NordGen om CWR:

Som danske medlemmer i gruppen er følgende indstillet:

Signe Nordmand, AU, med erfaring/kompetencer i bevaring af vilde arter i naturen (*in situ* bevaring).

Birgitte Lund, LBST, med erfaring/kompetencer indenfor området med plantegenetiske ressourcer og endvidere med forbindelse til det nationale program for de genetiske ressourcer. Begge har en interesse i CWR og deltager allerede i det nordiske samarbejde og dialog om emnet med relation til både *in situ* og *ex situ* bevaring af CWR.

c) Medlemmerne

På udvalgets møde i januar blev der givet meddelelser fra alle medlemmer, og der var ikke yderligere ny at meddele fra de tilstedeværende. Der var således enighed om at fortsætte med dagens hovedtema, som var opstart af strategiarbejde.

Punkt 4. Proces og opstart med strategi for plantegenetiske ressourcer

Landbrugsstyrelsen indledte med at sætte rammerne for det opfølgende arbejde omkring et program for den dyrkede mangfoldighed i forhold til den seneste 'Strategi for jordbrugets plantegenetiske ressourcer 2017 – 2020'.

Hensigten er at udarbejde en strategi med flere mål. Først og fremmest skal de plantegenetiske ressourcer fortsat sikres fremadrettet. Endvidere skal strategien udstikke rammerne for udmøntningen af midler til området, og den skal igen kunne bruges som redskab til interessenternes mulighed for at ansøge om eksterne midler til området fra andre finansieringskilder. Der vil blive arbejdet frem imod en femårig programperiode, på grund af områdets langsigtede karakter. Den seneste strategi vil således kunne danne udgangspunkt ift. at kunne bygge videre på og / eller opdatere. Ligeledes er det ønskeligt at opnå kobling og synergi til de plantegenetiske ressourcer for understøtte den plantebaserede fødevarerproduktion. Interessentinddragelse vil foregå via det rådgivende udvalg for plantegenetiske ressourcer.

Oplægget fra styrelsen tog udgangspunkt i den seneste strategi omkring mål, afgrænsning af planteområdet, aktørerne, *ex situ* bevaring, *in situ* bevaring, anvendelse, finansiering af området og internationalt arbejde. Under anvendelse af de plantegenetiske ressourcer er der en opdeling af om fokus følger 'gamle' eller 'nye' - gener til udvikling og forskning eller 'finde nye afgrøder'.

Input til indhold blev bragt op af medlemmerne og en dialog i udvalget fulgte.

Frøsamlerne foreslog at udvide strategien med on farm bevaring og at få fokus på *in situ* bevaring af CWR. AU rejste spørgsmålet, hvad vi ønsker repræsenteret i strategien og foreslog

emnet fødevarertransformation med introduktion af nye afgrøder – andre arter, hvor forædling skal kunne være lønsomt. Interessen for at sanke vilde planter til fødevarer blev det også foreslået at tage med.

Det Grønne Museum foreslog et specifikt afsnit om formidling og kommunikation, der i denne strategi skal være fælles for alle de aktuelle kapitler i modsætning til seneste, da det var et punkt under hvert relevant kapitel.

Frøsamlerne ønskede statusrapport med opdatering af de vegetativ formerede danske klonsamlinger ved henholdsvis Pometet og AU samt opdatering af status for de respektive sikkerhedskopi samlinger. I øvrigt blev der spurgt ind til, hvor pryddplanter hører under, og det blev oplyst, at ministeriet arbejder med plantegenetiske ressourcer til fødevarer og jordbrug.

Det Grønne Museum foreslog at udvide udvalget med nye aktører indenfor området, netop set i lyset af det øgede fokus på plantebaseret fødevarerproduktion.

Derudover var der blandt udvalgets medlemmer diskussion om anvendelsen af gamle sorter og opskalering af disse til større kvantiteter. Landbrugsstyrelsen henviste her bl.a. til nyheden og [Vejledning til hobbyavlere, frøsamlere og virksomheder om handel med og overdragelse af frø til ikke-kommerciel brug og bevaring](#)

Punkt 6. Eventuelt

Processen omkring nedsættelse af nyt udvalg bliver igangsat i løbet af foråret, da det nuværende udvalgs funktionsperiode udløber den 30. juni 2022.

Punkt 7. Næste møde

En ny dato blev ikke fastsat, pga. arbejdet med at nedsætte udvalget for en ny periode.

Det nye udvalg vil skulle mødes i sensommer / efterår 2022 med et konstituerende møde i Landbrugsstyrelsen i København.

Som det tidligere har været praksis, kan det ene af de årlige møder afholdes ude hos et medlem. Der blev fremsat forslag om at afholde mødet ved AU, Institut for Fødevarers nye forsøgsstation Gl. Estrup ved Auning, Djursland.